

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
В Л А Д А
Преговарачки тим за вођење преговора
о приступању Републике Србије
Европској унији

ПОГЛАВЉА У КОЈИМА ЛОКАЛНА ВЛАСТ ИМА КОНКРЕТНЕ ОБАВЕЗЕ

У оквиру поглавља **10 – Информационо друштво и медији**, **11 - Пољопривреда и рурални развој**, **19 – Социјална политика и запошљавање**, **22 – Регионална политика и координација структурних инструмената** и **27 – Животна средина**, градови и локалне самоуправе ће имати конкретне обавезе чија брзина испуњавања ће директно утицати на брзину процеса преговора. Додатно, процене локалних власти и њихове препоруке о могућности спровођења законодавства и увођења стандарда у овим областима ће у великој мери помоћи националним властима приликом формулисања преговарачких позиција. Ово су и области из којих могу произаћи и велике користи за градове/општине, виши стандард и бољи квалитет живота њихових грађана.

10 - Информационо друштво и медији

Министарство културе и информисања је по доношењу медијских закона приступило изради подзаконских аката. Како је Закон о јавном информисању и медијима прописао да Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе **обезбеђују из буџета део средстава за остваривање јавног интереса у области јавног информисања** као и да их распоређује на основу јавних конкурса и појединачним давањима, Министарство је израдило Правилник којим се ближе уређује суфинансирање пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања. Тим актом ће се дефинисати појам јавног интереса, а детаљно ће бити регулисан поступак расписивања конкурса, односно доделе средстава по основу појединачног давања (без спроведеног јавног конкурса), као и субјекти који имају право учешћа на конкурс, односно право на подношење захтева за појединачна давања. Такође, биће регулисано питање износа средстава који се могу доделити на име суфинансирања, односно појединачног давања, критеријуми за оцену пројеката, критеријуми за именовање и поступак избора чланова конкурсне комисије и обавезе органа јавне власти.

Имајући у виду да ће се суфинансирање пројеката који имају за циљ унапређење информисања грађана, подизање квалитета и разноврсности медијских садржаја, спроводити не само на нивоу Републике, већ и на покрајинском и нивоу локалне самоуправе, Министарство је медијске законе, као и Правилник о суфинансирању пројеката израдило у консултацијама са представницима Министарства за државну управу и локалну самоуправу и АП Војводине.

11 – Пољопривреда и рурални развој

Главни делокруг рада локалних самоуправа у овој области јесте **у оквиру спровођења мера руралног развоја** (II стуб ЗПП). Сам систем за имплементацију IPARD фонда захтева стварање децентрализованих структура за рад са локалним руралним заједницама.

Локална самоуправа има значајну улогу у подизању свести и мобилисању руралног становништва у циљу процене и паметног коришћења економских и социјалних ресурса чиме се омогућава развој локалног потенцијала. У овом погледу, локалне самоуправе имаће обавезу за постепеном припремом локалних стратегија руралног развоја (LEADER приступ), да би се стимулисало интересовање локалног становништва и њихово активно учешће, стварањем јавно-приватног партнерства у облику локалних акционих група.

Крајњи циљ ефикасног деловања на локалном нивоу треба да буде допринос подизању конкурентности пољопривредних производа, повећање ефикасности и одрживости сектора пољопривредно-прехрамбене производње.

19 – Социјална политика и запошљавање

Социјални дијалог

Социјални дијалог у Републици Србији успоставља се, између осталог, путем социјално-економских савета, **који делују на нивоу јединица локалне самоуправе (локални савети) који могу да се оснују споразумом између надлежног извршног органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, синдиката и послодаваца, основаних за територију аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе** (Закон о социјално-економском савету, чл. 14). У Годишњем извештају Европске комисије, наведено је да је трипартитни социјални дијалог на локалном нивоу потребно јачати, те је ово поље на ком се може деловати у оквиру овог поглавља.

Запошљавање

Циљеви политике запошљавања, дефинисани у Националном акционом плану запошљавања за 2014. годину усмерени су, између осталог и на подршку регионалној и локалној политици запошљавања. Такође, у оквиру твининг пројекта „Припрема институција тржишта рада Републике Србије за Европску стратегију запошљавања”, реализоване су активности које имају за циљ пружање помоћи локалним саветима за **запошљавање у подизању капацитета за израду и спровођење локалних акционих планова запошљавања прилагођених ситуацији на локалном тржишту рада и који ће представљати легитимну основу за добијање средстава из европских фондова што ће допринети смањењу диспаритета тржишта рада на регионалном нивоу**. Будући да је подршка локалној политици запошљавања препозната као

значајна за припрему за примену Европске стратегије запошљавања, ово је такође област у којој се може сарађивати са локалном самоуправом у оквиру овог поглавља.

Услуге социјалне заштите у заједници

У Годишњем извештају Европске комисије, у оквиру поглавља 19, наведено је да је приступ услугама социјалне заштите у заједници ограничен, те ће у овој области бити значајан наставак активности и снажног подстицаја локалним самоуправама да развијају услуге у заједници. Локалне самоуправе би требало да планирају средства у буџету за ове услуге.

22 – Регионална политика и координација структурних инструмената

Поглавље 22 чине прописи којим се дефинишу **циљеви и приоритети Кохезионе политике ЕУ у текућем програмском периоду 2014– 2020и успоставља систем за управљање европским структурним и инвестиционим фондовима** као основним инструментима за њено спровођење. Како је, међутим, један од циљева Инструмента за претприступну помоћ (ИПА) заправо оспособљавање за управљање Кохезионом политиком ЕУ, успостављање система за управљање **постприступним фондовима** се заправо заснива на систему за управљање **претприступним фондовима ЕУ**.

Будући да је реч о фондовима којима се, између осталог, финансира реализација развојних приоритета и потреба на националном, регионалном и локалном нивоу укључујући **припрему, спровођење и управљање (инфраструктурним) пројектима** извесно је да се **локалне самоуправе морају припремити и оспособити за спровођење ових активности**. О овоме најбоље сведочи чињеница да се у досадашњим преговорима о приступању ЕУ као једно од мерила за затварање поглавља 22 појављује спремност крајњих корисника за апсорпцију фондова.

Кад је реч о **инфраструктурним пројектима**, то пре свега значи **постојање урбанистичко – планске документације, пројектно техничке и тендерске документације** како би се обезбедило несметано издавање неопходних дозвола и спровођење тендерског поступка укључујући и закључивање уговора. Анализе показују несразмерно мала и неблаговремена издвајања за потребе припреме ове документације на локалном нивоу. С тим у вези, постоји **потреба решавања свих имовинско правних односа** који могу успорити или пак угрозити реализацију пројеката односно условити повраћај средстава. Неопходно је ојачати сарадњу између институција на централном и локалном нивоу и обезбедити хармонизацију у доношењу одлука.

Узимајући у обзир чињеницу да је спровођење пројеката временски ограничено, и да постоје одређена правила која се односе на динамику плаћања од стране Европске комисије, извесно је да се као предуслов поставља не само постојање документације већ и **питање одговарајућих финансијских капацитета за претфинансирање односно суфинансирање развојних пројеката на локалном нивоу које мора бити благовремено планирано**.

Као једна од суштинских претпоставки **намеће се обавеза локалних самоуправа да припреме пројекте у складу са одговарајућом динамиком и процедурама**. Стога је од пресудног значаја на одговарајући начин **институционално уредити и административно ојачати приступ припреми пројектних предлога** нарочито када се ради о позивима и упутствима за достављање предлога пројеката.

Такође, неопходно је да се поред капацитета за припрему, на одговарајући начин **институционално и административно уреди управљање пројектима по њиховом одобравању** односно потписивању уговора сходно ЕУ и домаћим прописима.

Од суштинског значаја је обезбедити одрживост ових структура развијањем одговарајућих мера политике задржавања кадрова на локалном нивоу.

27 – Животна средина

Усклађивање Србије са прописима ЕУ у области животне средине поред преношења садржине прописа подразумева **делотворно спровођење и примену тих прописа на терену**. Преговори су заправо процес доказивања да Србија спроводи и примењује те прописе у пракси или да има јасан план како ће постићи потпуну имплементацију и примену за одређене прописе након ступања у чланство у ЕУ.

С тим у вези, улога локалне самоуправе је кључна, **с обзиром да је део надлежности за спровођење и примену ЕУ прописа већ сада пренет на њу путем домаћих прописа**. Нпр. локална самоуправа већ сада има надлежност да **спроводи и примењује процедуре стратешке процене утицаја на животну средину и процене утицаја пројеката на животну средину**. Такође, локална самоуправа је **надлежна за издавање интегрисаних дозвола за одређена индустријска постројења**. То је, другим речима, спровођење и примена европских стандарда из директива на локалном нивоу. **Уколико Србија у преговорима докаже да је имплементација тих прописа на локалу адекватна моћи ће брже да доврши преговоре у поглављу 27. С друге стране, уколико се покаже да неке обавезе које су пренете на локалну самоуправу не могу да се имплементирају у потпуности мораћемо да преиспитамо да ли је садашњи модел децентрализације послова у животној средини одржив са становишта прописа ЕУ.**

На локалном нивоу ће се градити потребна инфраструктура да би се достигли стандарди квалитета животне средине из ЕУ прописа. Овде говоримо о **комуналној инфраструктури** као што су постројења за пречишћавање отпадних вода, обнова и градња инфраструктуре за снабдевање чисте воде за пиће; инфраструктура за управљање отпадом итд. Отуда локална самоуправа мора да развије и унапреди способности за финансијско планирање и пројектовање како би могла у што већој мери да искористи фондове ЕУ и спроводе те пројекте на терену. Штавише, чешће ће бити неопходно да локална самоуправа међусобно удружује капацитете на регионалном принципу како би инвестиције биле јефтиније и покриле већи број становника. Дакле, **треба искористити могућности економије обима како би рачун за оперативно функционисање инфраструктуре био раширен на што већи број домаћинстава**. Због свега

овога, стратешки и удружен приступ на централном и локалном нивоу је потребан како би у овоме успели и избегли да нас улагање кошта више него што је неопходно.

Врло је важно да смо свесни и да прихватимо да ће трошкови преузимања тих ЕУ прописа бити велики али и да је боље да о тим трошковима размишљамо као о инвестицијама у инфраструктуру која ће повећати наше богатство, смањити здравствене ризике и смртност који су заправо скупљи од тих „трошкова“.

Чланство у ЕУ ће омогућити да се значајан део тих трошкова финансира из фондова ЕУ, који ће бити много издашнији од оних којима данас располажемо. Пре свега, ту мислимо на трошкове изградње. Локална самоуправа би требало да усмери своја средства колико год је могуће да задржи, унапреди или развије капацитете да те инвестиције прихвати. Такође, врло је важно да локална самоуправа подиже свест грађана - да када плаћају свој комунални рачун они инвестирају у своју инфраструктуру и њено одржавање. Отуда нећемо моћи да очекујемо од ЕУ да финансира оперативне трошкове инфраструктуре. То ће морати да финансирају грађани кроз рачуне, а загађивачи кроз економске инструменте.

***

ПОГЛАВЉА У ОКВИРУ КОЈИХ ЋЕ ПРЕГОВОРИ ИМАТИ УТИЦАЈА НА РАД ЛС

Важно је сагледати поглавља у оквиру којих ће оно што испреговара Влада РС утицати на њихов рад попут:

5 – Јавне набавке

Будући да се примена Директиве **2014/24/ЕУ** од 26. фебруара 2014. године о јавним набавкама, Директиве Европског парламента и Савета **2014/25/ЕУ** од 26. фебруара 2014. године о набавкама наручилаца који обављају делатности у области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга и Директива **2014/23/ЕУ** од 26. фебруара 2014. године о додели уговора о концесији односе на локалне власти као потписнике уговора, као и да се у наредном периоду планира усклађивање са њима, **ово ће бити значајна област за локалну самоуправу.**

Период прилагођавања посебно је важан за све субјекте у систему јавних набавки, а нарочито за мале наручиоце, као и мала и средња предузећа који учествују у поступцима јавних набавки, због ограничења која постоје у односу на њихове административне капацитете. Постепеност прилагођавања обезбедиће довољно времена за припрему пре увођења нових законодавних одредби усклађених са поменутих директивама, првенствено кроз интензивну обуку и друге облике саветодавних активности. На тај начин ће се обезбедити благовремена и пуна примена свих нових одредби и механизма који ће бити уведени у законодавни оквир као резултат усклађивања.

У периоду од 2010– 2013. године сертификовано је 1810 службеника за јавне набавке, који обављају послове јавних набавки на свим нивоима (републичком, регионалном, локалном). Неопходно је наставити са сертификацијом службеника за јавне набавке у складу са новим подзаконским актом.

Нацрт стратегије за јачање система јавних набавки - У предстојећем периоду континуирано ће се радити на даљем развоју транспарентности и информисаности коју омогућава Портал јавних набавки, пре свега кроз увођење опција за објаву нових садржаја и унапређење система претраге. Неопходно је практично приближити наручиоцима и понуђачима припреме за увођење одређених техника електронских набавки које предвиђају нове директиве ЕУ, као што су е-аукција, е-динамични систем набавки и е-каталози.

Даљи правци развоја подразумевају и подстицање иновација, зелених набавки, промоцију социјалних критеријума при доношењу одлука о јавним набавкама, професионализацију службеника за јавне набавке, јачање кадровских капацитета путем стручног усавршавања, унапређење мера за сузбијање нерегуларности, организације семинара и радионица са циљем упознавања са законским решењима и добром праксом у области јавних набавки.

Годишњим акционим плановима за спровођење Стратегије биће предвиђене специфичне мере за реализацију наведених приоритета.

8 – Политика конкуренције

Требало би организовати додатне обуке ЛС као даваоцима државне помоћи.

Што се тиче државне помоћи од стране локалних самоуправа, појашњење је следеће:

Код нас је Уредбом о правилима за доделу (чл. 100) у потпуности пренет *Commission Communication on State aid elements in sales of land and buildings by public authorities (OJ C 209, 10.7.1997)* који се укратко односи на **продају** јавне имовине ономе ко највише понуди, имовина треба да је процењена од независног експерта, и пропорционално (5%) смањивање тражене цене имовине која се продаје у случају неуспеха, уз транспарентност поступка.

Међутим, додела *без накнаде* се може подвести под *Regional aid (препоручено)* или под *GBER (General Block Exemption Regulation - Уредба о општим изузећима)*, јер се у таквим ситуацијама улог државе сматра оправданим (ако је инвестиција од великог значаја – према чл. 14 Уредбе инвеститор објашњава какве се све повољности добијају инвестицијом).

Ова помоћ је *дозвољена* и због тога мора да се пријави Комисији за контролу државне помоћи Републике Србије, ради евентуалне кумулације са другим изворима/даваоцима помоћи, нпр. држава, покрајина. Уколико исти привредни субјект прими другу државну помоћ, али по различитом основу (за неки други пројекат који нема или се не може довести у везу са првим), онда се кумулација **не врши**.

Најбитније је да се ова помоћ пријављује ККДП, због евентуалног проблема кумулације.

12 – Безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна политика

Прописе Поглавља 12 у највећем делу спроводи централна администрација, али је утицај примене прописа изузетно значајан за фармере, удружења произвођача и задруге, произвођаче, прерађиваче и дистрибутере хране. **Директна (подељена) одговорност локалне самоуправе постоји за област споредних производа животињског порекла и дела безбедности хране:**

Локалне самоуправе према важећем закону, треба да обезбеде функционисање зоохигијенске службе и обезбеде нешкодљиво уклањање лешева животиња (у кафилеријама). У Извештају о напретку РС за 2014. ЕК је навела да је национални систем за управљање споредним производима животињског порекла још увек слаб и да треба оснажити управљање животињским отпадом.(о овоме смо причали на припреми за скрининг за ПГ 12)

АП Војводина: санитарна инспекција у оквиру Покрајинског секретаријата за здравство врши надзор над сегментима безбедности хране који су у надлежности санитарне инспекције (спровођење Закона о безбедности хране). Потребно је да сви инспектори буду укључени у обуке и буду упознати са начином спровођења контрола у складу са ЕУ стандардима.

Неки од значајних елемената ПГ 12 који имају утицај на привреду:

- У делу безбедности хране од посебног значаја је предстојећи процес унапређења објеката за храну (нарочито се односи на кланице и млекарне) како би били усклађени са правилима ЕУ. Овај процес је финансијски захтеван и дуготрајан и потребно је да постоји дијалог са привредом.
- Важно је да постоји свест на локалу да ЕУ прописи из области производње хране дозвољавају одређену прилагодљивост, односно мање строге критеријуме за мале објекте који производе храну, нарочито када су у питању традиционални производи или производња у географски удаљеним крајевима. Наравно, оваква мање строга правила не смеју да доводе у питање основне циљеве безбедности хране и заштите потрошача.
- Важно је да се доследно спроводе правила усклађена са ЕУ стандардима која се односе на следљивост животиња односно праћење кретања животиња и производа од њих (обележавање ушним маркицама/чиповима, регистрација и праћење кретања), издавање здравствених уверења за животиње у складу са ЕУ правилима; такође, Србија има у плану да престане са вакцинацијом свиња против класичне куге свиња (у овом тренутку због ове болести није могућ извоз свежег меса свиња у ЕУ) и у тој фази ће јако бити важно доследно спроводити биосигурносне мере на фармама свиња.
- Важно је да се на локалу подиже свест о примена правила везаних за добробит животиња – на фармама, кланицама, сточним пијацама и сл.
- У фитосанитарној области биће потребно унапредити систем контроле и одрживе примене пестицида, која укључује и обуке за кориснике средстава за заштиту биља, дистрибутере и сл.

13 Рибарство

У овој области у оквиру мера руралног развоја постоји потенцијал за унапређење рибњака, отварање нових радних места и повећање животног стандарда у локалним заједницама.

15 – Енергетика

У оквиру ПГ 15, учешће јединица локалне самоуправе је видљиво у области топлотне енергије. Јединице локалне самоуправе издају енергетске дозволе за одређене објекте за производњу топлотне енергије, прописују услове за стицање статуса повлашћеног произвођача топлотне енергије и воде регистар повлашћених произвођача топлотне енергије. Ближе прописују подстицајне мере за производњу топлотне енергије коришћењем обновљивих извора енергије, затим, регулишу цене испоручене топлотне енергије, односно извршених услуга; прописују услове испоруке топлотне енергије, као и мере које се предузимају у случају када је угрожена сигурност испоруке.

Када је у питању област ефикасности енергије, предвиђа се увођење система енергетског менаџмента у јавном сектору и од стране органа јединице локалне самоуправе и у том смислу су прописане обавезе ових органа. **Надлежни орган јединице локалне самоуправе својим актом може утврдити посебне финансијске и друге подстицаје, оснивање буџетских фондова као и коришћење средстава из постојећих сопствених фондова за реализацију пројеката и других активности за ефикасно коришћење енергије на својој територији. Такође, постоји обавеза доношења програма унапређења енергетске ефикасности у превозу на период од три године од стране органа јединице локалне самоуправе са више од 20.000 становника.**

Јединице локалне самоуправе доносе планове развоја у које укључују потребе за енергијом на свом подручју.

16 – Порези

Након састанка експланаторног скрининга у области опорезивања, који је одржан 14. и 15. октобра 2014. године у Бриселу, констатовано је да је **веома важно препознати потребу информисања пореских обвезника на локалном нивоу о праву ЕУ у поменутој области** и имати у виду издвајање средстава у циљу подизања нивоа информисаности на локалном нивоу.

Значајно је информисање локалних власти о примени Директиве 2010/24/ЕУ од 16. марта 2010. године о узајамној помоћи за повраћај потраживања која се односе на порезе, царине и друге мере. Према члану 2. Директиве прописана је примена на потраживања која се односе на све порезе и царине било које врсте наметнуте од стране или у име државе чланице или њених територијалних или административних јединица, укључујући и локалне самоуправе, или у име Уније. Члан 4. Директиве прописује да на страни надлежних органа постоји потреба успостављања Централне канцеларије за размену података (ЦЛО) у циљу боље међународне административне сарадње.

Истовремено, Уредба Комисије о имплементацији (ЕУ) број 1189/2011 је веома значајна јер пружа детаљан увид у начин примене Директиве 2010/24/ЕУ.

У складу са Директивом 2006/112/ЕЗ од 28. новембра 2006. о заједничком систему ПДВ, локалне власти не спадају у опорезива лица уколико обављају активности или трансакције у којима учествују као јавне власти, док ће, уколико обављају активности комерцијалног карактера, бити опорезиви у смислу ове Директиве.

20 - Предузетништво и индустријска политика

За локалну самоуправу важни су регулаторна реформа/гиљотина прописа у циљу *bussines enabling environment*, затим политика малих и средњих предузећа која се спроводи у сарадњи са Националном агенцијом за регионални развој. Локалне самоуправе би морале бити више укључене у ове процесе.

23 – Правосуђе и основна права

Општи коментар:

Ускладити деловање са Европском повељом о локалној самоуправи.

Директан утицај на јединице локалне самоуправе у преговарачком процесу се може очекивати у следећим областима:

Борба против корупције

Корупција на нивоу локалне самоуправе је у Годишњем извештају ЕК као и у Извештају са скрининга апострофирана као област у којој је феномен корупције веома присутан:

- Даље развијати, спроводити и процењивати утицај специфичних мера за борбу против корупције у посебно осетљивим областима, као што су здравство, опорезивање, образовање, полиција, царина и локална управа
- Потребно је успоставити координацију спровођења антикорупцијских мера на свим нивоима власти што значи и на нивоу скупштина територијалне аутономије и локалних самоуправа

Људска права/мањинска права

- Већа заступљеност припадника националних мањина у органима јавне управе на локалном нивоу
- Борба против дискриминације – предузимање мера на нивоу локалне самоуправе
  - Сексуалне мањине (промоција толеранције)
  - Смањење дискриминације уперене против Рома
  - Једнакост међу половима (запошљавање, једнаке плате за исти посао...)
  - Смањење насиља у породици
- Обезбедити да право припадника националних мањина на једнак приступ верским институцијама, организацијама и удружењима буде доследно гарантовано при спровођењу закона
- Обезбедити повлачење државног власништва из средстава јавног информисања на нивоу локалне самоуправе
- Унапредити заштиту и спровођење права деце и особа са инвалидитетом
- Ојачати капацитете омбудсмана у смислу услуга које пружају омбудсмани на покрајинском и локалном нивоу
- Унапредити положај избеглица и интерно расељених лица

24 – Правда, слобода и безбедност

Миграције

Учешће локалне самоуправе у преговарачком процесу у питањима миграција може бити у вези са:

- Смештајним капацитетима који се обезбеђују на нивоу локалне самоуправе. Координација државних органа са органима локалне самоуправе мора постојати како би се смештајни капацитети адаптирали и обезбедили.
- Напор истих институција да се реши проблем са локалним становништвом уколико постоји, а у вези су са мигрантима
- Органи локалне самоуправе би требало да учествују у процесу откривања и борбе против ирегуларних миграција
- Споразуми о реадмисији се спроводе и на локалним нивоима
- Управљање миграцијама најпре мора напредовати на локалним нивоима како би читав процес био успешан на државном нивоу и испунио услове за приступ ЕУ

Азил

- Пријемни центри за азил у локалним самоуправама
- Проблеми са отпором грађана при отварању центара (пример Мала Врбица)
- Органи локалне самоуправе најпре треба да учествују у решавању тих проблема у координацији са вишим институцијама
- Органи локалне самоуправе учествују у осигуравању пријемних центара и њиховом обезбеђивању

Визе

- Органи локалне самоуправе могу учествовати у контроли својих мештана када је о захтевима за визе реч и тако спречити прекомерне захтеве за азил

Спољне границе и Шенген

- Локална самоуправа у близини одређеног граничног прелаза треба да учествује у контроли истог са вишим институцијама
- Органи локалне самоуправе у близини граничних прелаза најпре треба да уведу систем анализе ризика како би се побољшала контрола на границама

Полицијска сарадња и борба против организованог криминала

- Учешће у обукама полиције на нивоу локалних самоуправа, њихова даља специјализација и залагање за борбу против организованог криминала најпре почиње на локалном нивоу
- Активност полицијских службеника на локалном нивоу је примарна када је решавање криминалних радњи у питању
- Полицијски службеници локалних самоуправа сарађују са полицијом и тужилаштвом у истом циљу и тако доприносе процесу преговарања

Борба против прања новца

- Органи локалне самоуправе координишу са вишим институцијама како би достигли позитиван учинак

Трговина људима

- У овој области органи локалне самоуправе уводе већу контролу на својим територијама и прате дешавања која могу да доведу до трговине људима

- Локална самоуправа треба да сарађује интензивно са Центром за заштиту жртава трговине људима како би допринела напретку
- Полицијски капацитети локалних самоуправа користе се у борби против трговине људима

Сарадња у области дрога

- Сарадња са вишим институцијама као и регионална и међународна сарадња
- Складишта заплете дроге у локалним самоуправама
- Борба против локалних дилера дроге у циљу борбе против трговине дрогама

Царинска сарадња

- Сарадња са граничном полицијом и страним граничним агенцијама и обука службеника локалних самоуправа за боље контролисање

28 – Заштита потрошача и заштита здравља

Имајући у виду да је даље усклађивање са европским законодавством настављено доношењем новог **Закон о заштити потрошача**, у јулу 2014, активност коју нови Закон налаже и Европска комисија у свом Извештају о напретку РС наглашава као посебно важну у овој области, је боља сарадња и координација између надлежног Министарства трговине, туризма и телекомуникација и организација за заштиту потрошача, као и између самих Организација за заштиту потрошача. **У том смислу, сугерише се веће ангажовање локалних и регионалних организација за заштиту потрошача у циљу упознавања потрошача на локалном нивоу о правима које им нови Закон прописује, као и са привредницима у циљу решавања што већег броја случајева потрошачких спорова вансудским путем или медијацијом.** Локалне власти углавном имају везу са локалним организацијама за заштиту потрошача и требало би да им помажу.

У области **заштите здравља** (извод из Годишњег извештаја):

- Рад локалних центара за пружање услуга менталне заштите или још увек није успостављен или не функционише у складу са донетим подзаконским актом;
- У области скрининга канцера, потпуно спровођење националних скрининг програма за колоректални канцер и канцер грлића материце још није успостављено. Капацитет Националне канцеларије за скрининг рака је ограничен и процеси скрининга зависе од појединачних општина и нису једнако доступни свим грађанима, што је од пресудног значаја за превенцију ових болести; Локалне самоуправе би требало да се више ангажују на обезбеђивању боље координације са Националном канцеларијом за скрининг рака.

32 – Финансијски надзор

У Годишњем извештају напоменуто је да је разумевање принципа управљачке одговорности и стандарда контроле на локалном нивоу слабо и да га треба јачати као и да су значајни напори потребни за спровођење интерне финансијске контроле у јавном сектору (ИФКЈ) на свим нивоима администрације.

На састанку Пододбора за економска и финансијска питања и статистику, као и посебном састанку на маргинама Пододбора, представници Генералног директората за буџет су **нагласили важност спровођења ИФКЈ и на локалном нивоу, што ће бити теже од спровођења на централном нивоу.** Ту ће улога Централне јединице за хармонизацију бити кључна, али је питање да ли ће имати капацитета за рад на локалу и очекује се ће јој бити потребна помоћ. Стална конференција градова и општина и асоцијација локалних самоуправа су предложени као потенцијални пружаоци помоћи Централној јединици за хармонизацију.